

Ifjak dicsérete

E böjti-húsvéti szám élén egy több mint kétszáz éves farsangi prédikáció áll. A —különbén a perikópás istentiszteleti Biblia-olvasást és azon alapuló posztillázó igehirdetést mereven elutasító— evangelikál kereszténység kedvelt, sőt kedvenc textusa lett a tékozló fiúról szóló példázat —a református prédikátor szóhasználatával: „szentlecke”—, vagyis az egyszeri megtérésre („döntésre”) való felhívás alapigéje. Itt azonban a mulatozó, mértéktelen, duhaj, buja, káromkodó, fiatalságukat folyamatos farsangi időnek vélő ifjak megjobbítására szolgáló példa. Nem mintha a vénséget magában véve az istenesség időszakaként állítaná szembe az ifjúsággal a hajdani prédikátor. „Ami egyszer bűn, bűn az mindörökké”, mondja, nem mentség a fiatalság sem, a vénségben pedig ott a fiatalkorban rögzült bűn. Szép szavak az ifjakról: „Az ő elméjük friss és tiszta, sem a világi sok szorgalmatosságok miatt még el nem lankadt, vagy bódult, sem annyi balvélekedéssel tele nincs, mint az öregeké; a rossz szokás sem vált még az ifjakban természetté, s ekként könnyebben ellene állhatnak a gonoszoknak, mint a vének, akiknek elméjük már tele van helytelen vélekedésekkel, a rossz szokás benne természetté vált és megrogzott, és szülék vigyázatja alatt nincsenek”. Ez az utolsó mondat persze azt jelzi, hogy ifjak alatt a fölserdült, de még önálló család alapítása előtt álló fiatalembereket kell értenünk. Ma a harmincasokat, a kora negyveneseket is fiataloknak tekintjük; a „szülők vigyázatja” meg úgysem mérvadó: a legkevésbé sem vigyáznak kamaszaikra és ifjaikra a magukkal törődő, vagy tudatosan nevelésellenesre hangolt szülők.

A mai értelemben vett ifjak dicséretét akarom most mondani. Aki figyeli lapunk szerzőgárdáját, figyeli a híreket, meglepve és remélhetően örömmel állapítja meg a nemzedékváltást. Harmincasok, sőt huszonévesek állnak —és állnak helyt— fontos szolgálatokban. A fiatalság útkeresései, az érzelmi élet nehézségei, egzisztenciájuk elvárt megalapozása, a párkeresés, a fiatal szülőség nehézségei közt, sokszor az érthetőnél sokkal több értetlenséggel, sőt féltékenységgel akadályoztatva dolgoznak: a fiatal férfi gyermekszkólát alapít nehéz sorsú kisvárosban, a fiatal anya többemeres egyházzenei szolgálatot végez: tanár-hitoktató, orgonista és temetői kántor; a másik fiatal pusztulni indult orgonákat ment meg páratlan szaktudással és leleménnyel. Ifjak küzdenek zenész és liturgista szakemberekként „balvélekedéssel tele”, képzetlen és tudatlan egyházi és világi előjárókkal, tohonya, a valóságshow-k és plázák álvilágában élő „gyülekezeti” tagokkal, buliról bulira szédelgő kamaszokkal, élethazugságaikat leplező fundamentalistákkal. Mozgalmakat alapítanak, de végzik a minden-vasárnapi aprómunkát, egyesek ennek háttereként a mindennapi zsolozsmát, tanítanak a zene- és az egyházzeneoktatás minden szintjén, az elméletet nem tartva elméletieskedésnek, doktorálnak, szakcikkeket írnak, külföldre járnak: tanulni — fölbredve a „Kodály országa” mondájából.

Igaza van a régi prédikátornak: „Az ifjú idő ... legjobb ideje a kegyességnek.”